

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
03/07/2017
EIXIDA NÚM. 17702

Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives
Hble. Sra. Consellera
C/ Castán Tobeñas, 77 - CA90 - Torre 3
València - 46018 (València)

=====
Ref. queixa núm. 1702882
=====

Assumpte: **dependència. Demora en la resolució.**

Hble. Sra. Consellera,

Justifiquem recepció del seu escrit en relació amb la queixa de referència, iniciada a instància de la Sra. (...) el dia 20/02/2017, sobre l'assumpte esmentat. De l'esmentat escrit, de la documentació aportada per la persona interessada i de tot allò que s'ha fet, es dedueix que en data 7 de juliol de 2016, va sol·licitar el reconeixement de la seua situació de dependència, a efectes de percebre les ajudes i prestacions previstes en la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència però que fins a la data encara no ha sigut resolt l'expedient.

L'informe inicial, sol·licitat pel Síndic de Greuges el 24/02/2017, va ser reiterat el 21/03/2017 y el 20/04/2017. En data 12/04/2017, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives va emetre un informe, que es va rebre el 04/05/2017, en què indicava, entre altres qüestions, el següent:

Que segons consta en l'expedient a nom de (...), amb data 29 de juliol de 2016 va presentar una sol·licitud de reconeixement de situació de dependència però en data emissió d'este informe, esta persona encara no ha sigut valorada.

En este sentit, es comunica que la resolució deis expedients atorgant un grau de dependència i, si és el cas, la resolució del Programa Individual d'Atenció es realitza per orde cronològic de presentació de sol·licituds, llevat que siga aplicable el procediment d'urgència.

Així mateix, s'informa que actualment la competència relativa a la valoració està sent assumida progressivament pels Serveis Socials Generals dels Ajuntaments.

Amb data 09/05/2017 li vam donar trasllat d'aquesta resposta a la persona interessada per si considerava oportú realitzar al·legacions, sense que hagen sigut aportades altres informacions rellevants per a la resolució de l'expedient.

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 03/07/2017	Pàgina: 1
C/ Pascual Blasco, 1 03001- ALACANT Tel. 900 21 09 70 / 965 93 75 00 Fax: 965 93 75 54 www.elsindic.com correu electrònic: consultas_sindic@gva.es		

Una vegada arribats a aquest punt, i després de l'atenta lectura de l'escrit inicial de queixa i dels informes remesos per l'Administració, resollem aquesta queixa amb les dades que hi ha en l'expedient.

Com que pot ser que l'actuació descrita no siga prou respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa, en nom de la persona dependent, li demanem que considere els arguments que, com a fonament de les recomanacions amb què concloem, a continuació li exposem.

La persona dependent va presentar sol·licitud de valoració de la seua situació de dependència el 29 de juliol de 2016, segons la Conselleria. En aqueixa data, el procediment d'aprovació del Programa individual d'atenció estava regulat tant pel Reial decret llei 8/2010, de 20 de maig, d'adopció de mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic, així com pel Decret 18/2011, de 25 de febrer, del Consell, pel qual s'estableix el procediment per a reconèixer el dret a les prestacions del sistema valencià per a les persones dependents.

El Reial decret llei 8/2010 modifica en el seu art. 5, amb efectes d'1 de juny de 2010, la disposició final primera de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

L'art. 5.2 del Reial decret llei, de 20 de maig, modifica els apartats 2 i 3 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, que queden redactats d'aquesta manera:

2. En el marc del que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, el termini màxim, entre la data d'entrada de la sol·licitud i la de resolució de reconeixement de la prestació de dependència serà de sis mesos, independentment que l'administració competent haja establert un procediment diferenciat per al reconeixement de la situació de dependència i el de prestacions.

3. El reconeixement del dret contingut en les resolucions de les administracions públiques competents generarà el dret d'accés a les prestacions corresponents, previstes en els articles 17 a 25 d'aquesta llei, a partir de la data de resolució en què es reconega la concreta prestació o prestacions que corresponen a la persona beneficiària.

Si, una vegada transcorregut el termini màxim de sis mesos des de la sol·licitud, no s'haguera notificat resolució expressa de reconeixement de prestació, el dret d'accés a la prestació econòmica que, si escau, fóra reconeguda es generarà des de l'endemà del compliment del termini màxim indicat.

L'art. 11 del Decret 18/2011, de 25 de febrer del Consell, estableix:

Article 11.4 La resolució PIA haurà de dictar-se i notificar-se en el termini màxim de sis mesos des de la data de registre d'entrada de la sol·licitud de reconeixement de la situació de dependència en el registre de l'òrgan competent per a la seua tramitació i resolució.

Article 11.6

Si una vegada transcorregut el termini indicat en l'apartat 4 no s'haguera resolt pel que fa al servici o prestació el dret es generarà des del dia següent al del compliment del termini màxim de sis mesos indicat per a resoldre.

La disposició transitòria segona del Decret 18/2011, de 25 de febrer, del Consell, estableix:

Segona. Retroactivitat.

Quant als efectes dels servicis i prestacions econòmiques de la dependència, el que hi ha disposat en l'art. 11.6 d'aquest decret serà d'aplicació en els terminis de disposició transitòria tercera del Reial decret llei 8/2010, de 20 de maig.

Cal indicar que la suspensió o ampliació del termini per a resoldre el procediment comporta que, per part de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, s'haguera emés Resolució d'acord de qualsevol de les dues mesures, en què s'expose motivació clara de les circumstàncies concurrents que hauria d'haver sigut notificada, en tot cas, als interessats (art. 42.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre del procediment administratiu comú de les administracions públiques).

En el cas que ens ocupa, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives no ha informat de la concurrència de cap causa, de les legalment regulades, que poguera justificar la demora en la resolució de l'expedient. Per tot això es pot atribuir la demora a la passivitat o inacció dels òrgans encarregats en la tramitació de l'expedient.

A més, d'acord amb allò que s'ha assenyalat en diverses sentències de la sala contenciosa administrativa del TSJ de la Comunitat Valenciana, i en concret la Sentència 345/14, en el seu tercer fonament de dret:

(...) no es pot desconéixer que la tramitació prolongada, defectuosa i morosa del procediment encaminat a la determinació dels servicis i prestacions a què haguera tingut dret la persona reconeguda com a dependent, genera dret a indemnització - amb base legal- (...) i en el benentès que aquest dret naix i deriva de la responsabilitat patrimonial de l'Administració per funcionament deficient i anormal del servici públic.

Així mateix, en el seu quart fonament de dret, s'assenyala que:

en els casos (...) en què la resolució en termini o almenys dins d'uns marges de demora raonable, esdevé essencial per la naturalesa de la situació de base (fets determinants), la demora constitueix un funcionament anormal de l'Administració, que dóna dret al rescabament de danys i perjudicis, en els termes també previstos per l'ordenament.

Pel que fa a la demora manifesta en la resolució objecte d'aquesta queixa, el Tribunal explicita:

(...) i això sense que aparega evidenciat que aquesta demora va ser provocada per causa justificada i raonable, sinó exclusivament, a la falta d'impuls de l'òrgan administratiu i funcionari responsable de la tramitació.

Finalment, en la Sentència assenyalada s'apunta que:

(...) no en va la normativa sobre dependència (...) destaca com a objectius fonamentals els de promoció de l'autonomia personal de les persones amb deficiències i/o patiments físics i/o psicològics -d'envergadura, a la qual cosa s'uneix moltes vegades l'elevada edat de l'interessat- els fan creditors "d'ajuda" institucional amb vista al desenvolupament d'una vida digna, d'ací que el "temps" que l'Administració ha d'emprar per a determinar la mesures necessàries amb vista a atendre les necessitats d'aquestes persones, amb dificultats per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària, ha de ser indispensable i necessari (...).

La recent Llei 9/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, de regulació dels procediments d'emergència ciutadana en l'administració de la Comunitat Valenciana, estableix, entre altres qüestions d'interés al contingut d'aquesta queixa, les següents:

Article 1. Objecte.

Aquesta llei té per objecte definir el concepte de procediment d'emergència ciutadana i establir un conjunt de mesures de caràcter urgent i extraordinari eficaces destinades a:

- Atendre les necessitats bàsiques de les persones, famílies, col·lectius susceptibles d'especial protecció com és el cas de les persones menors, les persones majors i les que es troben en situació d'exclusió social o en risc d'estar-ho.
- (...) Generar mecanismes eficaços que permeten agilitzar la tramitació dels procediments d'emergència.

Article 2. Definició del procediment d'emergència ciutadana.

1. Es defineixen com a procediments d'emergència ciutadana aquells destinats al desenvolupament d'una vida digna i que són gestionats per l'Administració de la Generalitat, els seus organismes autònoms, entitats que la integren i per les administracions locals quan intervinguen com a entitats col·laboradores de la Generalitat.
2. Tindran consideració de procediments d'emergència ciutadana els inclosos en l'annex d'aquesta llei, així com els que es pogueren establir en un futur per raons d'interés general mitjançant una llei.

Article 3. Tramitació d'urgència del procediment.

- 1.-Els procediments declarats d'emergència ciutadana per raons d'interés públic establits en aquesta llei es tramitaran amb caràcter d'urgència. A aquest efecte s'entenen reduïts a la meitat els terminis màxims establits per a resoldre i notificar el procediment corresponent, excepte per a la presentació de sol·licituds i recursos.
- 2.-En els procediments declarats d'emergència ciutadana dels establits en l'annex que reconeguen un dret subjectiu per als seus sol·licitants, hauran d'entendre's estimades les sol·licituds una vegada transcorregut el termini màxim establert en aquesta llei, sense perjudici de l'obligació de l'administració de resoldre expressament.

Annex.

Punt 3. Ajudes econòmiques a la dependència, respectant terminis i en els termes de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

En la seua resposta, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives no fa cap referència a una possible previsió de resolució de l'expedient inicial al juliol de 2016.

Més aviat al contrari, comunica que “la resolució deis expedients atorgant un grau de dependència i, si és el cas, la resolució del Programa Individual d'Atenció es realitza per orde cronològic de presentació de sol·licituds, llevat que siga aplicable el procediment d'urgència”.

Aquesta institució desconeix els criteris pel quals la Conselleria considera d'aplicació el procediment d'urgència. No obstant això, al nostre criteri, resulta més que suficient l'existència d'una demora d'onze mesos en la valoració de dependència i resolució del PIA, per tal que l'esmentat procediment siga activat.

Finalment, hem de referir-nos a la informació facilitada per la Conselleria, en la qual ens indica que “actualment la competència relativa a la valoració està sent assumida progressivament pels Servicis Socials Generals dels Ajuntaments”. Aquesta informació no eximeix de responsabilitat a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives per la demora que pateix el reconeixement de drets a la persona afectada. Sense dubte, és competència d'aquesta Conselleria la resolució final de l'expedient que ja suma més d'11 mesos de tramitació.

A la vista de tot això i de conformitat amb el que estableix l'article 29.1 i 29.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, formulem a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives **ADVERTÈNCIA** dirigida a què els informes remesos per l'esmentada Administració continguen, expressament, dades actualitzades de l'expedient sol·licitat així com que aquests s'emeten dins dels terminis legalment establits.

De la mateixa manera, formulem les **RECOMANACIONS següents**:

RECOMANEM que després de 11 mesos de tramitació de l'expedient de revisió del grau de dependència, i com que s'ha incomplert l'obligació legal de resoldre en el termini de sis mesos, de manera urgent emeta resolució de valoració de dependència i el programa individual d'atenció corresponent.

RECOMANEM que, tot atenent el que disposa la Llei 9/2016 esmentada, que determina l'aprovació d'una resolució favorable en virtut del caràcter positiu del silenci administratiu, reconega el dret a la percepció dels efectes retroactius de la prestació que corresponen a la persona dependent, i els compute des del 30 de gener de 2017 (sis mesos després de la sol·licitud de reconeixement de la dependència) fins a la data en què es resolga el Programa individual d'atenció.

RECOMANEM a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives que consigne les dotacions pressupostàries necessàries per a fer efectiu el dret a la percepció de les

prestacions per dependència en el termini legalment establert, i les prioritze per la seua consideració de dret subjectiu perfecte.

Creiem necessari **RECORDAR** a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives l'obligació legal de resoldre en termini, atés que l'incompliment d'aquesta obligació augmenta la incertesa que es deriva de la manca de resolució i amplia encara més, si és possible, el patiment suportat per les persones dependents i les seues famílies, en un moment de dificultats econòmiques com és l'actual. No ha d'oblidar-se, a més, la situació d'indefensió jurídica que es genera al ciutadà amb l'incompliment dels terminis legalment establerts, sobretot davant dels casos de silenci administratiu, com és el que ens ocupa.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, l'informe preceptiu en què ens manifeste l'acceptació o no de les recomanacions i del recordatori que li fem o, si escau, les raons que considere per a no acceptar-les.

Perquè en prenga coneixement li fem saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat, aquesta resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana